

Een harde wind of koude dag als sfeerbepaler op de handelsvloer

Lenneke Arts, Bert van Dijk
Vandaag, 06:00

De grafiek van de gasprijs op het scherm van George Roskott toont sinds een aantal maanden een neerwaartse trend. Roskott is handelaar op de handelsvloer van Nuon in Amsterdam-Zuidoost, net zoals collega's in Hamburg en Stockholm. In Amsterdam handelen zo'n zeventig traders in gas, kolen, CO₂, vracht, biomassa, olie en elektriciteit. Deels om de energiecentrales van Nuon/Vattenfall zo optimaal mogelijk te laten draaien, deels om risico's af te dekken bij de inkoop van grondstoffen, om energie in te kopen voor eigen klanten, maar ook om bewust posities in te nemen om winst te maken voor Nuon/Vattenfall.

'De dalende gasprijs weerspiegelt de verwachting dat er de komende tijd meer gas in de vorm van lng (vloeibaar gas, red.) naar Europa zal worden geëxporteerd nu China wat aan het afzwakken is. Bovendien zijn de spanningen met Rusland, een belangrijke gasleverancier van Europa, iets afgenomen', legt Roskott uit.

Gaswinning Groningen

Dit soort grote ontwikkelingen heeft invloed op de gasprijs, maar ook gebeurtenissen dichterbij zijn terug te zien in de handel op de handelsvloer. De uitspraak van de Raad van State vorige week over het terugschroeven van de gaswinning in Groningen wordt bijvoorbeeld op het scherm onmiddellijk vertaald in een korte opleving in de gasprijs, al gaat het om centen. Roskott: 'Daarvoor is de te verwachten impact van het nieuwe plafond te klein.'

Op de handelsvloer van Nuon worden 24 uur per dag, 365 dagen per jaar energieproducten en contracten aangekocht en weer verkocht. Daardoor krijgen Nuon-klanten niet alleen stroom uit de eigen kolen- en gascentrales van het energiebedrijf, maar ook de stroom die bijvoorbeeld in centrales van concurrent Essent, of door windmolens of kernenergie is opgewekt. Omgekeerd kunnen klanten van de concurrenten van Nuon zomaar elektriciteit uit de gascentrales of windturbines van Nuon krijgen. Bovendien koopt Nuon via het handelssysteem steenkool en gas in voor zijn eigen centrales.

Wind in Duitsland

Welke stroom een klant uiteindelijk krijgt, is afhankelijk van de actuele prijzen van de verschillende energievormen. Waait het bijvoorbeeld hard in Duitsland, dan ontstaan er stroomoverschotten die worden geëxporteerd naar onder andere Nederland. Op zo'n moment wordt vervolgens een eigen centrale uitgeschakeld, de meest inefficiënte. Die kan niet op tegen de goedkopere geïmporteerde energie. 'Dat is de reden dat we de afgelopen tijd veel hebben afgeschreven op onze gascentrales', legt Nuon-woordvoerder Stijn van den Heuvel uit.

De handel in energieproducten is er de afgelopen jaren niet makkelijker op geworden, vindt Jan van den Bor. Hij stuurt de logistieke afdeling aan van Nuon/Vattenfalls handelsactiviteiten in Amsterdam. 'De liquiditeit en transparantie zijn afgenomen, omdat een aantal grote partijen uit de grondstofhandel is gestapt of hun activiteiten aanzienlijk hebben gereduceerd, zoals Barclays, JP Morgan en Merrill Lynch. Daardoor is het moeilijker geworden om vooruit te kijken en risico's te spreiden en de kasstroom te vergroten.'

Gasprijs

Veel grote zakenbanken hebben de afgelopen jaren hun grondstofhandelsactiviteiten afgebouwd of verkocht. Deels omdat de marges terugliepen, maar ten dele ook onder druk van strengere toezichthouders die manipulatie door banken van grondstoffenhandel willen voorkomen.

Het grotere aanbod aan energie uit windmolens en zonnepanelen in de afgelopen jaren maakt het ook niet eenvoudiger. Het elektriciteitssysteem wordt flexibeler en daardoor complexer voor stroomleveranciers. En waar de gasprijs voorheen gekoppeld was aan de olieprijs, is die nu afhankelijk van de vrije markt en daarmee onder andere afhankelijk van het weer. Die weersvoorspelling is daarom belangrijk omdat grote industriële klanten vooraf elektriciteit inkopen en ook de garantie willen hebben dat ze die geleverd krijgen.

Meteoroloog

Daarom heeft Nuon een eigen meteoroloog op de handelsvloer zitten die aan de hand van weermodellen en zijn eigen interpretatie daarvan handelaren adviseert. Voorspelt hij het weer beter dan concurrenten, dan levert dat Nuon direct geld op omdat de handelaren daardoor de gasprijs beter kunnen voorspellen en dus meer geld kunnen verdienen. Kleine temperatuurverschillen kunnen immers grote gevolgen hebben, zeker als de temperatuur in een land als Frankrijk onder nul schiet. Dat land exporteert normaal gesproken 'gigantisch veel energie' naar Duitsland en Nederland. 'Als het daar bijvoorbeeld één graad kouder wordt dan gedacht, dan betekent dat in Frankrijk dat er twee kerncentrales meer moeten draaien of zes gascentrales', vertelt meteoroloog Peter Kerkmans.

Hoeveel geld Nuon/Vattenfall precies verdient aan handeldrijven, wil woordvoerder IJfs niet bekendmaken. Uit het jaarverslag van Vattenfall blijkt dat de opbrengsten uit deze handel zijn opgenomen in het onderdeel 'productie', dat 77% van het bedrijfsresultaat oplevert.

Koudedip

Op Kerkmans' scherm geven weermodellen aan dat het de komende dagen flink kouder wordt. 'Maar ik verwacht dat het slechts een tijdelijke koudedip zal zijn, omdat hij een gevolg is van de restanten van een orkaan. Daarmee wijk ik af van het model', vertelt Kerkmans. Hij verwacht een zachte, milde winter voor Nederland.

Door **Lenneke Arts**

Energieredacteur bij het FD. Schrijft graag ondernemersverhalen en reportages. Heeft een zwak voor nieuwe media en innovatie.

[Lees alle artikelen van Lenneke Arts](#)

Door **Bert van Dijk**

Energieredacteur. Volgt de nieuwsonwikkelingen en bedrijven in de olie-, gas-, en alternatieve energiesector op de voet. Was tussen 2007 en 2014 China-correspondent in Sjanghai.

[Lees alle artikelen van Bert van Dijk](#)